

NATIONALMUSEETS
NATURVIDENSKABELIGE
UNDERSØGELSER

Dendrokronologisk undersøgelse af sjøbod fra Skjernøysund gæstgiveri, Norge

af
Orla Hylleberg Eriksen

NNU rapport nr. 16 • 2019

VEST-AGDER

Skjernøysund

Mandal kommune

Undersøgelse af træprøver fra hus; gæstgiveri.

Koordinater: (WGS84) 58,00274°N/7,51231°E

Gnr./Bnr.: 25/17

Formål: Datering og opbygning af grundkurve.

Indsendt af Fylkeskonservatoren i Vest-Agder.

Indsamling af prøver er foretaget af Christoffer Christensen.

Laboratorieundersøgelse: Orla Hylleberg Eriksen.

Rapport udarbejdet: Marts 2019.

NNU j.nr. A9112

Publicering:

Med mindre andet er aftalt kan resultatet frit anvendes med henvisning til NNU rapport 16, 2019 af Orla Hylleberg Eriksen. Kontakt evt.

laboratoriet for hjælp og yderligere oplysninger (dendro@natmus.dk).

Rapporten kan downloades fra hjemmesiden

natmus.dk/organisation/bevaring-naturvidenskab/miljoearkaeologi-materialeforsknig/dendrokronologi/dendrokronologisk-rapportoversigt/rapportoversigt-2019/ (eller mirror-site nnuweb.dk) under Dendrokronologi, Rapporter.

Sjøbod

12 prøver af fyr (*Pinus sylvestris*) er undersøgt. Prøverne er dateret. Alle prøver har splintved bevaret, heraf har fire bark bevaret og to prøver har formentlig Waldkante bevaret. Prøverne er udtaget som boreprøver. Undersøgelsen viser at de undersøgte prøver kan henregnes til tre grupper med hensyn til datering.

Yngste gruppe består af N2263019, N2263049, N2263059 og N2263109. Yngste bevarede årring på N2263049, N2263059 og N2263109 er dannet i 1843 - Bark/Waldkante. Træerne, som prøverne stammer fra, er fældet i 1843/44 e.Kr. Denne datering kan også gælde de andre prøver i gruppen.

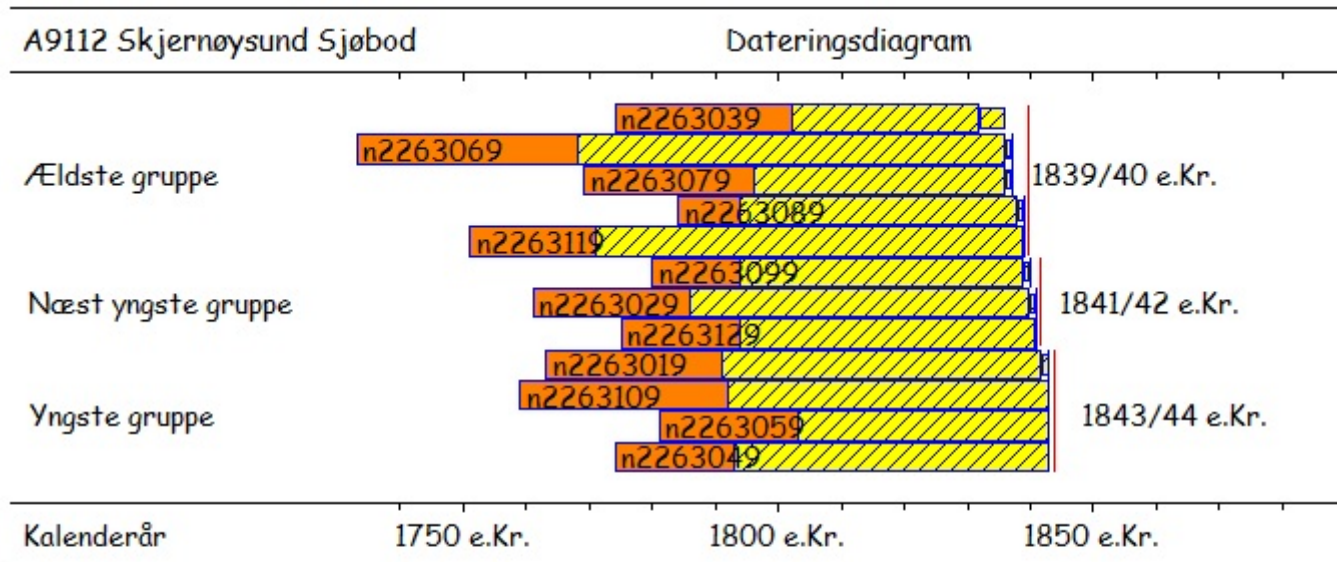
Næstyngste gruppe består af N2263029, N2263099 og N2263129. Yngste bevarede årring på N2263129 er dannet i 1841 - Bark. Træet, som prøven stammer fra, er fældet i 1841/42 e.Kr. Denne datering kan også gælde de andre prøver i gruppen.

Ældste gruppe består af N2263039, N2263069, N2263079, N2263089 og N2263119. Yngste bevarede årring på N2263119 er dannet i 1839 - Bark. Træet, som prøven stammer fra, er fældet i 1839/40 e.Kr. Denne datering kan også gælde de andre prøver i gruppen.

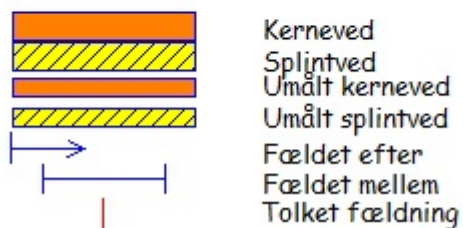
Kurverne fra de daterede prøver er sammenregnet til en middelkurve (N2263M03) på 111 år, som dækker perioden 1733-1843 e.Kr.

Anvendt splintstatistik for fyrretræ: 40-80 år.

A9112 Skjernøysund Sjøbod - krydsdateringer med referencekurver	
	N2263M03
Hellebo - Fjøs og Våningshus, n387m001	6.13
Omlandsveien 68, n389m001	5.22
Vest-Agder minus Aaseral, Vest-Agder2	6.53

Tegnforklaring:

A9112 Skjernøysund Sjøbod - Katalog								
Unders nr.	Beskrivelse	År	Marv	Splint	Slutring	Synkron position	Fældning	Bem.
	Sjøbod							
N2263019	pr. 1 - 2. stokk o. golv, øst	80	1 cm	51 år	S1	1763-1842	ca. 1843	
N2263029	pr. 2 - 4. stokk o. golv, øst	80	1 cm	54 år	S1	1761-1840	ca. 1841	
N2263039	pr. 3 - 5. stokk o. golv, øst	58	1 cm	30 år	S4	1774-1832	ca.1842	
N2263049	pr. 4 - 7. stokk o. golv, øst	70	ja	50 år	B vf	1774-1843	1843/44	
N2263059	pr. 5 - 10. stokk o. golv, øst	62	1-2 cm	40 år	B vf	1781-1843	1843/44	
N2263069	pr. 6 - 3. stokk o. golv, syd	104	ja	68 år	S1	1733-1836	ca. 1837	
N2263079	pr. 7 - 5. stokk o. golv, syd	68	ja	40 år	S1	1769-1836	ca. 1837	
N2263089	pr. 8 - 3. stokk o. golv, vest	55	1 cm	44 år	S1	1784-1838	ca. 1839	
N2263099	pr. 9 - 6. stokk o. golv, vest	60	1-2 cm	45 år	S1	1780-1839	ca. 1840	
N2263109	pr. 10 - 2. stokk o. golv, nord	85	1 cm	51 år	W vf	1759-1843	1843/44	
N2263119	pr. 11 - 3. stokk o. golv, nord	89	1-2 cm	68 år	B vf	1751-1839	1839/40	
N2263129	pr. 12 - 7. stokk o. golv, nord	67	1-2 cm	47 år	B vf	1775-1841	1841/42	
Tegnforklaring: B - bark. W - waldkante (barkring). vf - vinterfældning, sf - sommerfældning. Hx - Heartwood (kerneved) x = antal. Sx - Sapwood (splintved) x = antal. Hx og Sx angiver årringe, som ikke er inkludert i rubrikkerne År og Splint. H/S angiver Heartwood/Sapwood grænse.								

FELTRAPPORT

Vest-Agder Fylkeskommune

Dendrokronologisk objekt:	Sjøbod - Gjestgiveriet Skjernøysund
Fylke:	Vest-Agder
Kommune nr.:	Mandal
Gnr/Bnr:	25/17
Prøvene tatt av:	Christoffer Snaprud Christensen
Dato for prøver:	9/5- 2018
Koordinater	58.002744*N 7.512313*Ø

Prøve nr.	Etasje	Rom	Marg	Geit	Bast	Bark	Be- arb.	
1	1		Nei	Ja	Nei	Nei	Ja	Stokk nr. 2 over gulv i østvendt gavl
2	1		Nei	Ja	Nei	Nei	Ja	Stokk nr. 4 over gulv i østvendt gavl
3	1		Ja	Ja	Nei	Nei	Ja	Stokk nr. 5 over gulv i østvendt gavl
4	1		Nei	Ja	Nei	Nei	Ja	Stokk nr. 7 over gulv i østvendt gavl
5	1		Nei	Ja	Nei	Nei	Ja	Stokk nr. 10 over gulv i østvendt gavl
6	1		Ja	Ja	Nei	Nei	Ja	Stokk nr. 3 over gulv i sørvendt fasade
7	1		Ja	Ja	Nei	Nei	Ja	Stokk nr. 5 over gulv i sørvendt fasade
8	2	Loft	Nei	Ja	Nei	Nei	Ja	Stokk nr. 3 over gulv i vestvendt gavl
9	2	Loft	Nei	Ja	Nei	Nei	Ja	Stokk nr. 6 over gulv i vestvendt gavl
10	1		Nei	Ja	Nei	Nei	Ja	Stokk nr. 2 over gulv i nordvendt fasade
11	1		Nei	Ja	Nei	Nei	Ja	Stokk nr. 3 over gulv i nordvendt fasade
12	1		Nei	Ja	Nei	Nei	Ja	Stokk nr. 7 over gulv i nordvendt fasade